

DOĞAL HAYATI KORUMA ve DOĞADA HAYATTA KALMA TEKNİKLERİ (ŞKMYO Ders Notu)

Su Bulmak

Hayatta kalma mücadelesinde su kadar önemli başka bir şey yoktur.Vücudumuzun % 70 sudur.Bir insan düzenli ve minimum miktarda su almaz ise , o insanın hızlı ve verimli olmasını bekleyemezsiniz.Bir insanın iklime,doğadaki aktivitesine ve ortam ısısına bağlı olarak minimum hergün 2.5 lt su içmesi gerekmektedir.İçtiğimiz su dışkı ,idrara,vücuttan ve akciğerlerden çıkan nem sonucu kaybedilmektedir.Bu miktar hergün tekrar tamamlanmak zorundadır.Yemek yemeden bitkin vaziyette 30 gün dayanabilirsiniz ama su içmeden(bu süre ortama bağlı olarak) 7- 10 gün dayanabilirsiniz.Bu süre sonunda ölüm kaçınılmazdır.Aşağıda sıralanan önerileri su temin edinceye kadar (vücudumuzda mevcut suyu korumak için) uygulamalısınız.

1. Su kaybını önlemek ve güneşten yanmamak için vücudu ve derimizi örtmemiz gerekmektedir.
2. Günün en sıcak saatlerinde aşırı çalışmadan kaçınınız.Yürümeniz zorunlu ise bunu acele etmeden yapın.
3. Suyunuz yoksa yemek yemeyin. Konuşarak ağzınızın ve boğazınızın kurummasına neden olacağınızdan bundan sakının.
4. Mevcut suyunuzu akşam serinliğinde veya gece küçük yudumlarla için.
5. Çevrenizde deniz suyu veya içilmez su varsa elbiselerinizi ıslatın.Bu işlem sizi serin tutar ve terlemenizi engeller.
6. Alkol ve sigara içmeyiniz.

Uzun süre dayanmanız suyun olmasına bağlıdır.Planlarınızı su temini üzerine yapmalısınız.Suyu temin ettikten sonra diğer konulara başlayın. Dikkat

edeceğiniz önemli bir hususta susuz kalmamak için kesinlikle durgun ve pis yüzey sularını arındırmadan içmeyiniz. Bu sular sizde hastalık yapacak bakterileri ihtiva eder. Asla sağlığınıza tehlikeye atmayın. Susuzluk hızlı bir ölüm ise, pis suları içmek yavaş bir ölümdür. Bulabildiğiniz tek su kaynağı pis su ise, ne kadar susuz dahi olsanız filtre etmeden ve arındırmadan içmeyiniz.

SUYU ARITMAK

İlk işlemimizde suyu arıtmak için şekilde görüldüğü gibi bir düzenek hazırlamamız gerekmektedir. Bu işlem ile suyun içindeki çamuru, yaprakları ve diğer pislikleri uzaklaştıracağız. Şekilde bir kolu bağlanmış bir giysi görülmektedir. Bunun yerine bir çorap veya elbise parçasıda olabilir. Bu giysi içine kum ve ot koymamız kafidir. Bulabilirsek içine konan yanmış odun kömürü su içindeki kokuyu alır. Süzülen suyu enaz beş dakika kaynatmamız gerekmektedir. Bu işlem sırasında mevcut kabımız yok ise, bu iş için bir ağaç parçasının içini yakıp oyduğumuz yeri bir kap gibi kullanabiliriz. Daha sonra ateşte ısıtılan temiz taşları ağaç kap içindeki su içine koyarak suyu kaynatabiliriz. Bu işlemde soğuyan taşlar tekrar ateşe konarak su kaynıyana kadar işleme devam edebiliriz. Aynı iş için şekil verilmiş ve güneşte kurutulmuş kil kapta kullanılabilir. Kaynama süresi, suyun kaynama noktasına ulaştığı andan itibaren beş dakikadır.

SUYU NEREDE BULABİLİRİZ?

Pek çok yerde yüzey suyu bulmak mümkün değildir. Doğada su ararken memeli hayvanlara ve kuşlara dikkat etmemiz gerekir. Bu hayvanların çoğu bizler gibi

her gün su içmek zorundadırlar. Vahşi hayvanların ayak izlerinin yoğunlaşması suya giden hayvanları işaret edebilir.Genellikle düz araziden yükselen kayalık tepelerin yamaçları su bulma ihtimalini artırır.Bu gibi yerlerde bulunan yeşil bitkiler suyun varlığını gösterebilir.Yoğun yeşil bitkilerin dibinde nemli toprak varsa uygun yeri kazdığımızda suyu ulaşabiliriz.Kazdığımız yerden su çıktığı taktirde ilk bulanık suyun atılmasından sonra gelen su temiz olacaktır.

1. Sabahları güneş doğmadan çimenler üzerinde biriken çiğ damlaları ince bir bez vasıtası ile toplanarak ve bez yeterince ıslandığında bir kaba sıkılarak gerekli su temin edilebilir.

2. Çok kuru ve sıcak iklimlerde bile yeşil vadilerde ağaçların altındaki toprak ve dere yataklarındaki toprak kazıldığında ıslak toprak bulunabilir. Islak toprak bir bez torbaya (çorabınız olabilir) doldurulup sıkıldığında azda olsa su elde edilebilir. Özellikle kamp yapacak ve düzenek kuracak vakit olmadığında bu yöntemler hayat kurtarıcı olabilir.

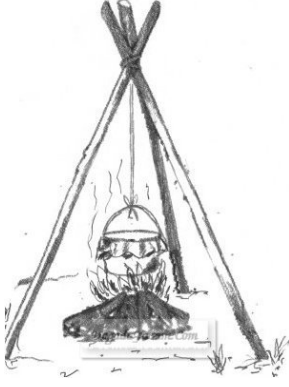
2. Doğada dar ve güneş almayan derin kaya yarıklarının içinde su bulunabilir.

3. Kurumuş görünen dere yataklarının zemininde kum altında su olabilir. Dere yatağının bir engel veya bir kaya ile karşılaştığı bölümüm ön tarafı kazılarak su bulunabilir.

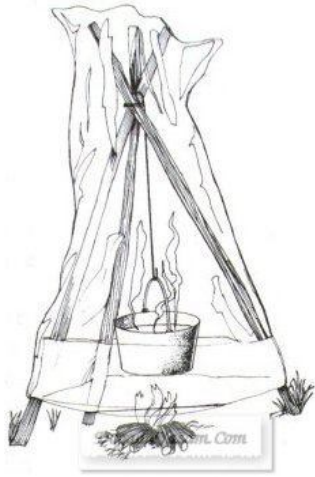
4. Tam tersine arazi çok ıslak ve bulunduğumuz yer bataklık olabilir. Suyun biraz ötesine kazacağımız çukura dolan su ilk başta bulanık olabilir. Beklediğimizde su berraklaşacaktır.

5. Deniz kıyısında ve geniş bir kumsalda isek, denizden karaya doğru en az 100 metre ileride kumu kazdığımızda az tuzlu ama içilebilir su buluruz.

6. Eğer deniz kenarında ve elimizde su kaynatacak bir kap var ise, şekilde görüldüğü gibi bir düzenek hazırlanır. Kabın üstüne konan kumaş parçası buhardan ıslandıkça sıkılarak su temin edilir.

7-Deniz kıyısında ve elimizde büyük naylon torba varsa, deniz suyunu kaynatarak buhardan su elde eden bir imbik yapabiliriz. Tencereden çıkan buhar naylon torba içinde yoğunlaşarak su haline gelecek ve içeri kıvrıdığımız naylon torbanın kenarında birikecektir.

8- Kar olan bir ortamda ise,hazırladığımız düzenekteki bezin içine doldurduğumuz kar; aynı zamanda ısınmak için yaktığımız ateşin ısı ile eriyerek alttaki kaba toplanmaktadır.

9-Yenen kar, aksine susuzluğu neden olur. Bunun için karı elimizde sıkarak eriyen kar suyunu içmek gerekir.

10-Bir bitkinin yaprakları üzerine geçirilen torba içinde,yapraklardan çıkan nem yoğunlaşarak torbada toplanır

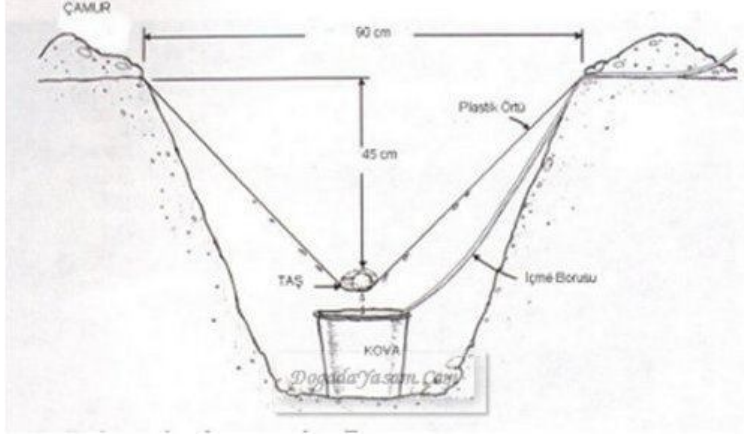

11-Bir bitkinin üzerine geçirilen torba içinde,yapraklardan ve zeminden çıkan nem yoğunlaşarak kenarda toplanır.

SU İMBİĞİ

Su İmbiği en kurak ortamlarda bile çalışan bir sistemdir.Bu sistem için 180x180 plastik örtü,bir kap ve ince hortum gereklidir.Ağız genişliği 100 cm ve derinliği 70 cm olan bir çukur kazılır.Çukur dibine bir kova ve bu kovanın içinden gelen yaklaşık 150 cm plastik borunun ucu çukur dışına alınır.Bu çukurun üstüne dibe kadar inen bir naylon örtü serilir.Çukurun kenarında naylon örtünün üzerine toprak yığılır.Naylon örtünün su kabının tam üstüne gelen kısmına bir taş konur.Güneş doğduğunda hava ısınırken, henüz serin olan topraktan çıkan buhar naylonun altında damlalaşır.Su damlaları büyüdükçe aşağı kayıp aşağıdaki kaba damlarlar.Geceleyin hava soğurken henüz sıcak olan zeminden çıkan buhar yoğunlaşarak kaba damlar.Böylece gündüz ve gece su toplama imkanı olur.Geceleri gündüze göre daha az su birikir.Biriken su plastik borudan emilerek alınır.Plastik borunun amacı düzeneği bozmadan sürekli su almak içindir.

ASLA DENİZ SUYU VE İDRAR İÇMEYİNİZ !

Ateş Yakmak

Doğadaki yaşam mücadelesinde sudan sonra en gerekli olan şey ateştir. Ateş sayesinde ısınırız, yemek pişiririz, geceleyin güvenlik sağlarız,suyu mikroplardan temizleriz,yerimizi belli etmek için kullanırız.

ATEŞ NASIL YAKILIR.

Ateşin oluşabilmesi için kıvılcım veya çok yoğun ısı ve bunların hemen tutuşturabileceği kav denilen malzemeye ihtiyacımız vardır.Ateşin yakılmasında iyi havanın önemi inkar edilemez.İyi havalarda edineceğimiz ateş yakma deneyleri ile ancak yağmurlu ve nemli havalarda bunu başarabiliriz.Tabiattan ateş yakabilmemiz için gereken malzemeleri kolaylıkla bulabiliriz.

KAV

Bir kıvılcımla dahi kolayca tutuşabilecek malzemedir. Hafif , gevşek ve kuru ağaç kabukları,kuru otlardan ince ve küçük parçalar,kuru yosunlar,küçük kuş yuvalarındaki tüyler ve çeşitli kuru bitki lifleri kav için idealdir.Kav bulamadığımız taktirde kuru pamuklu giysilerimizi ince liflere ayırarak elde edeceğimiz pamuk yığını iyi bir kavdır.Kuru gazete kağıdı lifleride bir kavdır.Benzin,fişek veya mermi mühimmatıda dikkatli kullanılırsa iyi bir tutuşturucudur.

Çeşitli kav tipleri:

1. Çeşitli kuru otlar

2. Kuru Yapraklar

3. Kuru ağaç kabukları

4. Kuru yosunlar

Kuru mantarların dış kabukları atıldıktan sonra içteki destek lifleri kav için kullanılır.Kuru otlardan hazırlanmış yığındaki lifler çok çabuk ateş alabilir.Yağışlı havalarda ağaç kabuklarının içi,ölü ağaç gövdelerinin içi iyi kavdır.Kuru ve ölü yosunlar iyi kavdır.En iyi yosunları ağaç gövdeleri üzerinde bulabilirsiniz.Kuru yapraklar bütün veya parçalanmış olarak kullanılabilir.Buna benzer yapraklara rasladığınızda varsa naylon torbaya koyarak yanınızda bulundurun.

Kavın Tutuşturulması

1. Hazırladığımız kavı eğer elimizde bir parça çelik(cep çakısı gibi) var ise doğada sık bulunan çakmaktaşına vurarak çıkan kıvılcımla tutuşturabiliriz.Bu kıvılcımla en iyi pamuk tutuşmaktadır.Hafif yanmayı yavaş üfleyerek desteklemek gerekir.

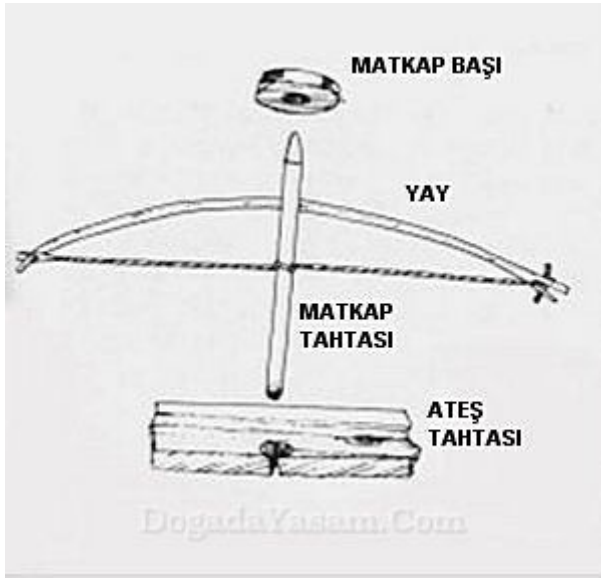
2. Fotoğraf makinası veya bir dürbünden sökebileceğimiz ince kenarlı bir mercek ile güneş ışınlarını kav üzerinde odaklayarak kavı tutuşturabiliriz. Hafif yanmayı yavaş üfleyerek desteklemek gerekir.

3. Elimizde bir akü var ise,kablolarını birbirine değdirerek elde ettiğimiz kıvılcım ile kavı(eğer benzini tutuşturmak istiyorsanız çok dikkatli olun ve çok az miktar kullanın) tutuşturabiliriz.

4. Ağaçtan imal ettiğimiz yay ve matkap kullanarak kavi tutuşturabiliriz.

Yukardaki şekilde gibi bir yay ,bir ağaç çubuk,avucumuzu korumak için bir matkap başı ve bir ateş tahtası hazırlanacaktır.Ateş tahtası ve matkap kavak türü bir ağaçtan olması tercih edilir.Ateş tahtası 5cm kalınlığında,matkap tahtası 30-40 cm uzunluğunda , yay 75 cm uzunlukta ve 2 cm kalınlığında olmalıdır.Matkap çubuğunun, matkap başı içinde en az sürtünme ile dönmeli ve bu yer yağlanmalıdır.

Her iki ağacında kuru olması ve ölü ağaçlardan alınması gereklidir. Ateş tahtası üzerinde yapılan V şeklindeki çentik en önemli noktadır.Bu çentiğin matkap ucunun temas ettiği noktanın merkezine kadar açılmış olması gerekir.

En pratik duruş,sağ dizimizi yere koyarken sol ayağımızın ucu ile ateş tahtasının hareket etmesini önleriz.Sol elimizin avucu içindeki matkap başı ile matkap çubuğunu ateş tahtası içindeki kertiğe bastırırız.Sağ elimizde olan ve matkap çubuğunun üstüne bir kere dolanmış yayı ileri geri hareket ettiririz.

Yayı sanki testere ile tahta keser gibi ileri geri hareket ettirin.Tahta yeterince ısındığında duman çıkmaya başlayacaktır.Döndürmeyi hızlandırdığımızda sol elle matkap üzerindeki basıncı artırmalıyız.Daha çok duman çıkmaya başlarken,ateş tahtası altına koyduğumuz ince plaka üstüne siyah renkli toz dökülmeye

başlıyacaktır.Bu yığın yeterli miktara ulaştığında delgi ve tahtayı ince plaka üzerinden kaldırıp,bu siyah yığına elimizle yavaşça yelpaze yapmalıyız.

Bu yığında kıvılcım varsa yığın derhal kızarıp, parlıyacaktır.Bu yığını hemen kav üzerine dağıtmadan yerleştirmeliyiz.

Üflemeye başladığımızda bu kıvılcım kavı alevlendirecektir.

ODUN ÇEŞİTLERİ

Ateşi yakarken seçeceğimiz odun çeşitleri önemlidir. Yumuşak odunlar,örneğin köknar,elma,çoban püskülü çabuk yanarlar ve iyi ısı verirler.Bunları ateşi geliştirirken kullanmak gerekir.Pişirme yaparken veya uzun süreli ateş gerektiğinde sert odunlar lazımdır.Bunlar yavaş yanarlar ve dayanıklıdırlar.Kayın,huş ağacı ve meşe bu cins sert odunlu ağaçlardır.Odun bulamadığımız durumlarda kurumuş hayvan

pislikleri,kuru deniz yosunları,kuru likenler,kuru turba yığınları acil yakıt gereksinimizi karşılarlar.

ATEŞİ KURARKEN KULLANILACAK MALZEME VE SIRASI

Ateşi kurarken öncelikle kavdan başlarız. Kav iyice tuttuğunda üstüne ölü yapraklar,yaprak sapları ve çok ince dal parçaları koyarız.Bunlar tuttuğunda ateşi çöktürmeden üstüne kızılderili çadırı şeklinde küçük dal parçaları koyarız.Bunlar yanarken ana yakıtımız olan kuru kalın dalları koyarız.Eğer ateş sabaha kadar muhafaza edilecek ise kalın kütüğü ucundan ateşe yerleştiririz. İlk olarak kav konur.

Çıra olarak ölü yapraklar,çok ince dallar ile Küçük dallar konur.

Orta kalınlıkta olan dallar.

Ana yakıtımız olan dallar

Gece ateşi için kütükler.

ATEŞ YAKMA YERİNİN DÜZENLENMESİ

Ateş yakılacak yer hertürlü kuru yaprak,dal gibi yanacak maddelerden temizlenmelidir.Eğer zemin kuru otlarla kaplı ise zemine açılan çukur içinde ve çevresi taşla kapatılarak ateş yakılmalıdır.Emniyet açısından ateşin çevresindeki en az 1 metre çaplı alanda yanacak hiçbirşey olmamalıdır.Hava rüzgarlı ise ateş yerinin rüzgar yönünde ateşin sıçramaması için tedbir alınmalıdır.

Eğer zeminde su,buz ve kar varsa kalın dallardan hazırlanan platform üzerinde ateşinizi kurun.Ateşinizi her zaman ihtiyacınıza göre hazırlayın.Basit birşey için büyük ateş yakarak odununuzu israf etmeyin.

Ateşinizin etrafa sıçramasını engellemek için taşlarla etrafını çevirebilirsiniz.Bu taşları hiçbir zaman dere yataklarından almayın.Bu taşların içlerine su sızmış olabilir.Oluşan buhar nedeniyle bu taşlar patlıyabilirler.

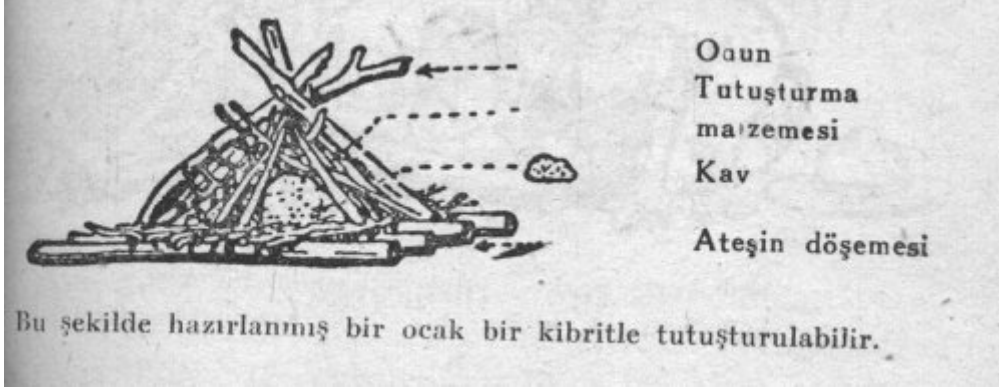
Kayalardan yapacağınız bir koruma duvarı,ateşinizin rüzgarda hızla yanmasını ve odun stokunuzun azalmasını engeller.Ateşin ısısının size daha iyi yansımaları sağlar.Bu kaya duvarının boşluklarını çamurla kapayabilirsiniz.

ATEŞİN KURULMASI

Ateş yakacağımız zemin çimle kaplı ise,ateş yakılacak alanı bir kürek ucunu dört parmak derinliğinde saplıyarak işaretleyin ve zemini üç parmak derinliğinde ve çimeni toprağı ile birlikte halı gibi kaldırıp ve hava sıcak ise gölge bir yere koyun.Kamp bittiğinde ateş yakılan yeri düzenleyerek çıkardığımız çim halıyı tekrar eski yerine yerleştirin.Hava sıcaksa ve mümkün ise bu çimi ve toprağı ıslatarak bırakın.

***** DAİMA KULLANDIĞINIZ ALANI İLK GELDİĞİNİZ GİBİ VE TEMİZ OLARAK TERKEDİN ! *****

Ateşinizin tek bir kibritle sorunsuz yanmasını isterseniz,ateşinizi kurallara uygun kurmalısınız.Ateşi daima küçük hazırlayıp denetiminiz altında büyütün.Büyük kurulan ateşin sorunlarını çözmek, küçük ateşe göre her zaman daha zordur.Ateşinizi yaktıktan sonra,ateş toparlandıkça odun koyun.Çıkan ısının diğer odunları kurutup,tutuşturacağını unutmayın.Ateş kuvvetlendikçe yanabilecek kadar kalın dalları seçin.Daima en inceden yavaş yavaş kalın dallara geçiş yapın.Ateşin içine erken atılmış yanmamakta direnen kalın dallar var ise zorlamayın;bu dalları ateşin kenarına alıp daha ince dallarla ateşi takviye edin.Ortam ıslak ise ateşin yanına odun koyarak kurumalarını sağlayın.Hiçbir zaman yaş ağaç dalı kullanmayın.Hem yakmakta zorlanırsınız, hem de dumandan duramazsınız.Ağaçlık ve çalılık bölgede çevrenize dikkatli baktığınızda,daha önce önemsemediğiniz yüzlerce küçük dal parçacıklarının olduğunu göreceksiniz.İlk yanmadan sonra bunları kullanın.Bunlar hem kuru hem de yanmak için yeterince küçüktürler.

(TEEPEE) TARZI ATEŞ HAZIRLAMA TEKNIĞI

Kızılderili adırdı tarzında kurulan ateş yakma tekniğidir. Kav ile tutuşturulan ince dalların alevinin daha kalın dalları tutuşturmasını sağlayan bu teknikte, ateşin yanıp kendi üzerine ökerek, kendini sönürmesini de engeller.

İnce dallardan kıızılderili adırdı şeklinde iskelet hazırlanır.

Bu yapı daha kalınca dallarla desteklenir.

Daha kalın dallar konur.

Ön tarafta bir açıklık bırakırız. Bu açıklıktan kavı yerleştiririz.

Öndeki açıklıktan kavı tutuştururuz.

Öndeki açıklıktan ince dallar ile kavın yanması sürekli desteklenir.

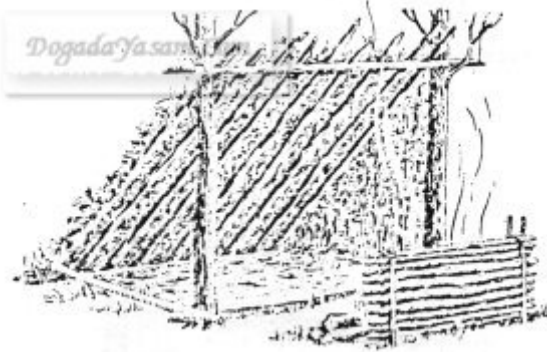
ATEŞİN SÖNDÜRÖLMESİ

Yakılan her ateşin dikkatlice söndürölmesi gerekir.Söndürme işini toprak,su, ve karla yapabiliriz.Ateşi toprak ile söndürdöğümüzde içte yanan kısmın kalmadığından emin olun.Ateşi hiçbir zaman kendi halinde sönmese için bırakmayınız.

**** ATEŞİ YANAR VAZİYETTE BIRAKMAYIN ****

ÇEŞİTLİ YANSITICILAR

Yapacağımız bu reflektör-yansıtıcı bizi hem rüzgardan korur. Aynı zamanda ateşin ısısını bize yansıtır.

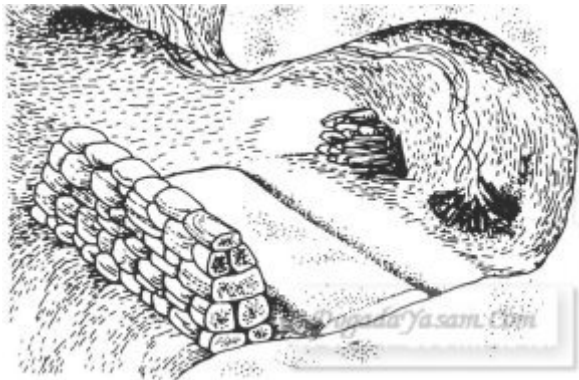
Barınak Yapmak

Doğada yaşam mücadelesinde insanın yağmurdan, kardan, rüzgardan ve güneşten korunarak dinlenmesi gereklidir. Fiziksel iyi bir dinlenme, ruhsal yapımızda olumlu etkileyecek ve moralimizi yükseltecektir. Bulduğumuz çevre ve iklime göre içine girip korunacak bir barınağı inşa etmeyi öğrenmemiz gereklidir. Barınağı, hangi etkenlerden korunmak istiyor isek ve kalacağımız süre ne kadar ise ona göre hazırlamalıyız. Barınağı hazırlamak için bulunduğumuz ortamdaki metaryellerde çok önemlidir.

Sonunda barınak bu metaryellerle inşa edilecektir.

Öncelikle çevremizi dikkatle gözden geçirmeliyiz. Bulabileceğimiz bir mağara, terk edilmiş bir kulübe, doğal bir barınak bizi büyük bir enerji kaybından kurtaracak ve zaman kazandıracaktır. Hazır bir barınak bulamaz isek, kuracağımız yeri iyi seçmeliyiz. Bu yer rüzgarın estiği tepe üstü veya derin vadilerde kanal gibi esen tabanlarından uzak olmalıdır. Rüzgarlardan korunmalı kuytu bir yer seçmeliyiz. Barınağımızın girişi rüzgar yönünde olmamalıdır. Bu mümkün değilse kaya ve toprak yığını, kar duvarı, buz parçaları veya çalı çırpı ile inşa edilecek bir duvar ile rüzgar engellenmelidir. Bu rüzgar engeli barınağımızın kolay ısınmasını sağlayacaktır. Barınak mümkün olduğu kadar basit fakat en iyi konforu verecek bir yapıda olmalıdır.

Resimde doğal bir oyuk ve rüzgardan korunmak için yapılan bir duvar görülmektedir.

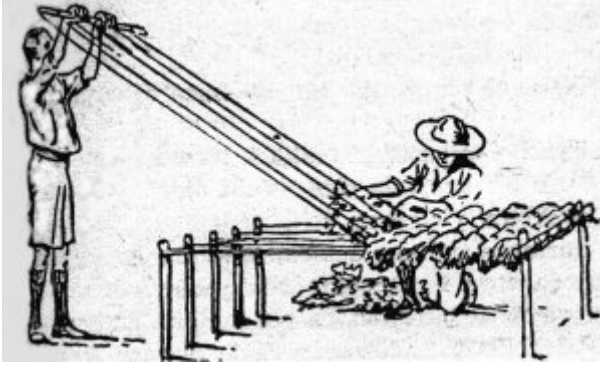

Barınağı inŒa ederken Œu kural unutulmamalıdır.Hava sıcak veya soğuk olsun vücumumuz yattığımızda zemin ile temas etmemelidir.Isınmış bir zemin vücumumuzun su kaybına yol açacaktır.Soğuk bir zemin ise vücumun ısı kaybetmesine yol açar. Hazırlıyacağımız basit bir yer yatağı ihtiyacımızı görecektir. Kuru otlardan, taze çam dallarından hazırlayacağımız bir yatak vücumun dinlenmesini kolaylaŒtıracaktır. Yatağı boyumuzdan biraz uzun, 90 cm eninde ve 30 cm yüksekliğinde hazırlamalıyız.Yattığımızda rahatsız eden dallar var ise ayarlıyarak en uygun Œekli bulmalıyız.Yattıkça dallar ezileceğinden iki günde bir yeni dallar ile yatak takviye edilmelidir.

Çam yaprak ve dallarından yapılan kamp yatağı ve basit bir barınak.

Eğreli otu ve kuru otlardan yapılan Œilte.

EĞİK DAMLI BARINAK

AĞağlık alanlarda rahatĐa inşa edebileğeğimiz ve araları 2.5 m geğmeyen iki ağacın Đatallarından yararlanarak barınağı yapabiliriz.Uygun ağağ bulamadığımız taktirde yere tutturacağımız 3 direk ile bu barınak inşa edilebilir.

EĞik Đatılı barınak yapımı

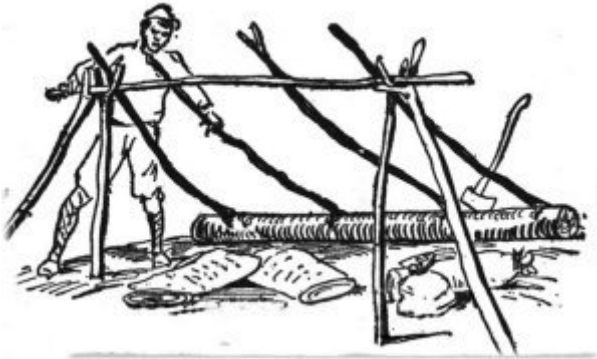
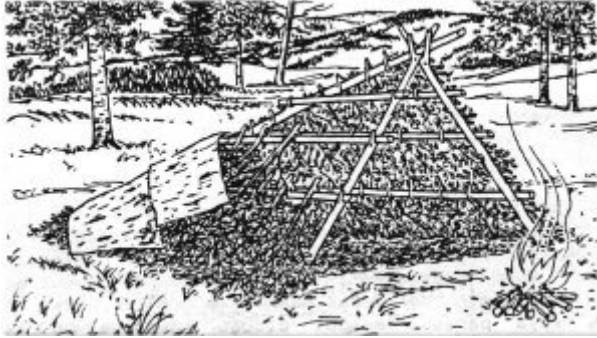

Zemine 45 derece ağıyla konan ana dalların Đatallarına yere paralel dallar yerleştiririz.Alttan dŐŐenmeye baŐlanan dalların bir ũst sırasındaki dallar alttakilerin ũstüne konur. 45 derecelik eğim suyun akmasına yeterlidir.Akan suyun barınağa girmesine engel olmak iÇin barınağı Đevreleyen, dal veya kaya parĐası ile kazılan 4 parmak derinliğinde bir drenaj kanalı yapılmalıdır.

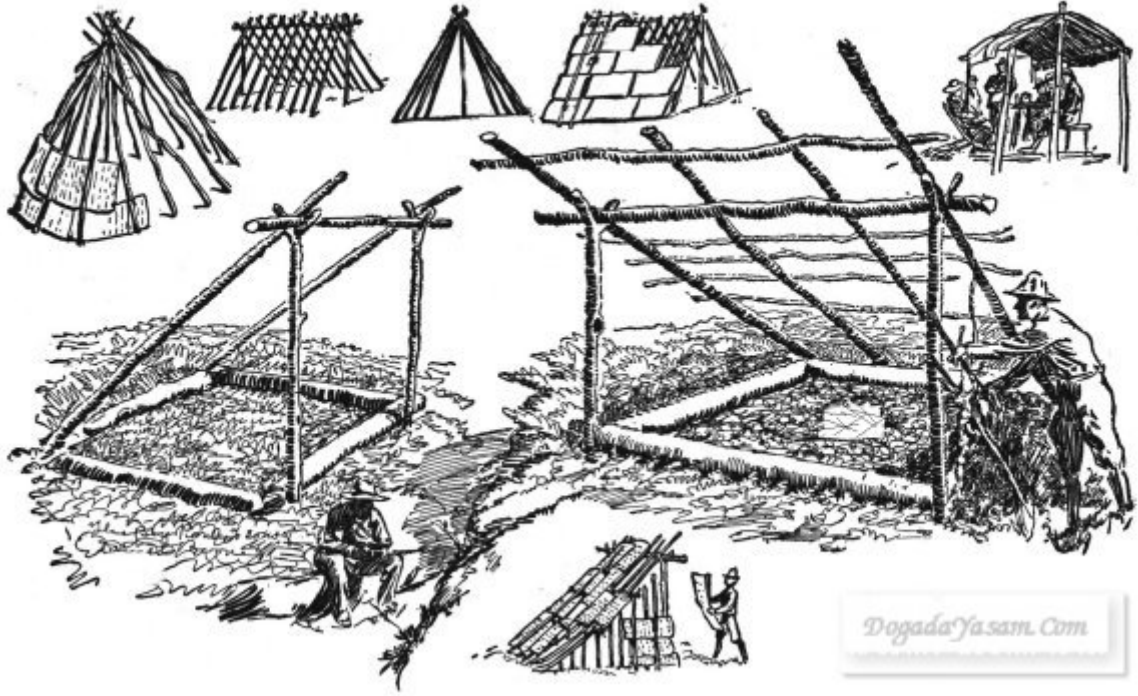
Dalların kiremit gibi yerleştirilmesi

Uygun ağaç bulamaz isek aşağıdaki gibi barınaklar inşa edilebilir.

Çeşitli eğik damlı barınak yapımı.

KUBBE ŞEKLİNDE BARINAK

Çevremizde barınak için ağaç bulamadığımız taktirde,ince sazlardan,kısa boylu ağaççıklardan aşğıdaki gibi kubbe tarzında barınak inşa edebiliriz.Bunun için yere 2 m çapında bir daire çizeriz.Bu dairenin kenarlarına kalın uçları toprağa sokulan ince dalları yerleştiririz.Dalların ince uçları kubbenin tepesinde karşılıklı bağlanmalıdır.Önde giriş için, tepedede ateş dumanının çıkışı için açıklık bırakırız.Yan duvarları ince dallar ile sepet gibi örüriz.Kubbenin üstü ot,saz,dal ve çamur ile kapatılır.Otlarla kapatılırken alttan başlayarak yukarı çikılmalıdır.Her ot-saz katı altakinin üstüne konmalıdır.

AĞAÇ ALTI BARINAKLAR

Barınak inşa edecek zaman ve enerji olmadığı takdirde nispeten kolay yapılabilecek barınaklardır. Bu barınak için devrilmiş bir ağaç gövdesi gereklidir.

Kar kalınlığının yüksek olduğu ağaçlıklı dağ tepelerinde yapabileceğimiz bu barınaklar yolunu kaybetmiş doğa gezginleri, kayakçılar ve dağcılar için uygundur. Önemli olan geceyi veya fırtınayı atlatmak ve hayatta kalmaktır. Bu amaçla rüzgarın az olduğu bir noktada 1.5-2 m derinlikteki karı ağacın gövdesinden 1 metre yarıçaplı ve içinde oturduğumuzda rüzgardan etkilenmeyecek derinlikte kazarız. Kazmayı kayalar, ağaç dalları, hedik gibi malzemelerle yapabiliriz. Bu işlem sırasında minimum kıyafetle ve terlemeden dinlenerek yapmalıyız. Çukurun üzeri kayalar, ağaç dalları ve kar blokları ile örtülür. Gerekirse gövdeden uzakta minik bir ateş yakılabilir. Bu çukurda yere koyacağımız dallar üzerine oturulmalıdır.

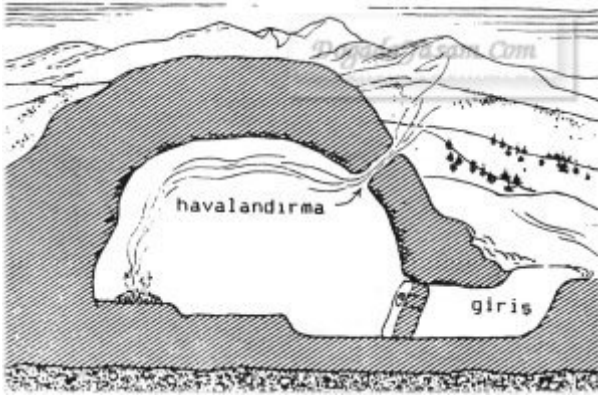

KAR BARINAKLARI

Kar iyi bir yalıtkandır.Dağlarda mahsur kalan birçok dağcı hayatını kar mağaraları sayesinde kurtarmışlardır.Hiçbir zaman kuvvetli bir tipide yolu bulmaya çalışarak ve enerjinizi sonuna kadar tüketerek mücadele etmeyiniz.Doğru yapacağınız bir kar barınağı, fırtına geçene kadar beklemenizi ve ısınıızı korumanızı sağlayacaktır.Amaç hayatta kalmak olmalıdır.Dikkat edilecek husus çok kuytu bir yere

bu barınağı yapmayın.Yoğun kar bu noktalarda birikeceğinden yaptığınız kar barınağının hava deliklerinin tıkanmasına ve havasız kalmanıza neden olacaktır.Rüzgar alan ve yeterli kar olan bir noktada bu barınağı inşa edin.Barınağınız yüksek yamaçların ve tepelerin dibinde çığ tehdidine açık alanlarda kurulmamalıdır.Kar barınağınızı 2-3 metre kalınlığındaki kar yığının kayak,hedik,yemek tabağı,kürek,ağaç dalı ile mağara şeklinde kazılması ile yapabilirsiniz. Kar barınağınızın iç ısını, girişte yapacağınız bir delik ve üstte açacağınız ikinci bir havalandırma deliği vasıtası ile ayarlamamız gerekmektedir.İç ısı duvarların terleme yapıp damlamayacağı ve gevşeyip çökmeyeceği ısıda olmalıdır.Bu barınağı karda kazarken soyunmak ve en ince giysi ile çalışmak gereklidir.Kazı terlemeden yapılmalıdır.Düşük olan ısı derecelerinde terlemek ve bu terle oturmak çok tehlikelidir.Bu barınak geçici süre için yapıldığından tehlike geçene kadar barınakta yatmamak, yere uzanmamak gereklidir.Amaç ısı kaybetmemek olmalıdır.Barınağın zeminine konan dallar zemin ile ısı alışverişimizi nispeten azaltacaktır.Bu dallar üzerinde oturmak gereklidir.

Doğada Yön Bulma Yöntemleri

Dünya üzerinde bulunduğumuz yeri harita ve aletler kullanarak belirleyebiliriz. Bulduğumuz noktadan diğer bir noktaya giderken, yürüdüğümüz yönü rota olarak adlandırırız.İki nokta arasında birçok engeller,tepeler,ormanlar,göller ve nehirler yer alabilir.Önemli olan bir yerden diğerine giderken, saydığımız bu engelleri aşarken rota dediğimiz yönümüzü kaybetmememizdir.Yapılan araştırmalarda bir kişi bilmediği bir arazide hareket ediyorsa bir müddet sonra yön duygusunu kaybettiği görülmektedir.Yürüyüş sırasında, yaşamlarında sağ ayağını kullanan insanların kuvvetli olan bu ayakları ile sola göre daha uzun adım attıkları görülmektedir.Bu nedenle düz bir doğru üzerinde yürüdüklerini zanneden kişilerin rotalarından sola doğru saptıkları ve zaman içinde sola doğru çok geniş bir yay çizdikleri görülmektedir.Sonuçta umdukları yere ulaşamadıkları gibi nerede olduklarını bilememektedirler.Son yıllarda ülkemizde doğada etkinlik gösteren kişilerin sayısı artmıştır.Bu sayı artışı beraberinde kazaları ve kaybolma olaylarını getirmektedir.Yön saptama çok kesin ve net bir hadisedir.Doğada yürüyen bir kişi net olarak nerede olduğunu bilmeli veya kaybolduğunu kabul etmelidir.

Pusula ve şimdi öğreneceğimiz yöntemlerle yeryüzeyinde ancak yön saptaması yapılabilir. Yani ancak istenen rotada yürümek mümkün olabilir.Yeryüzü üzerinde nerede olduğumuz sorusunun cevabı farklı aletler gerektirir.Bu aletlerden elde ettiğimiz sonuç ile enlem ve boylamımızı derece,dakika ve saniye cinsinden öğrenebiliriz.Bu bilgi ancak bir haritaya aktarıldıktan sonra o anki haritadaki yerimizi bilebiliriz. Sonuç olarak doğada yönümüzü belirlemeden önce kabaca nerede olduğumuzu bilmek zorundayız.Ancak bundan sonra nereye gideceğimizi düşünüp sonra yönümüzümü saptamalıyız.

Yön Saptama Yöntemleri

Pusula Yardımı İle

Yönümüzü en kolay pusula yardımı ile saptıyabiliriz.Pusula ibresinin koyu

renkli ucu manyetik kuzeyi gösterir.Kuzeyinin nerede olduğunu belirledikten sonra,hangi yöne gidecek isek o yönde yer alan bir cismi (örneğin ağaç,iri kayalar gibi)hedef alıp oraya kadar gitmek ve o noktada gitmek istediğimiz yönde yeni bir cisim saptamak gerekir.Bu yöntemle mümkün olduğu kadar düz bir çizgide yol alınabilir.

Pusula,

Doğada gidilecek yön için belirli cisim ve işaretleri hedef alıp yürüyün.

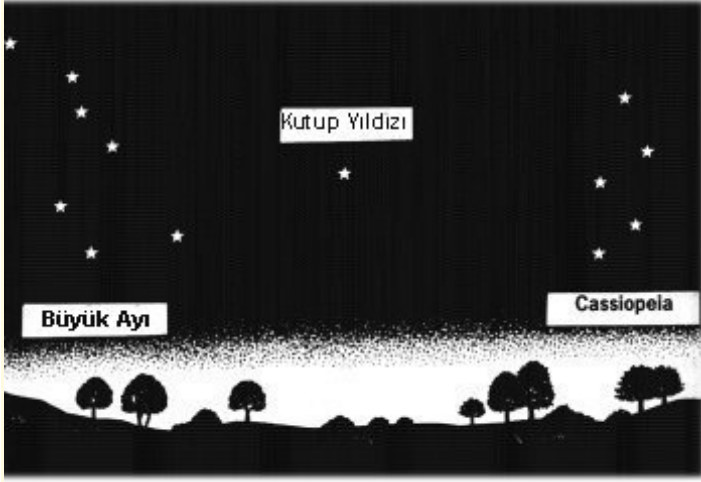
Kutup Yıldızı İle

Dünyamızın kutup noktalarından geçen hayali eksen çizgisi kutup yıldızının çok yakınından geçmektedir.Bu nedenle geceleyin yıldızlar ve gezegenler hareket halinde iken(dünyanın kendi etrafında dönüşünden dolayı)kutup yıldızı sabit kalır.Doğada herhangi bir yıldızı hedef alıp yürür iseniz,yıldızın hareketinden dolayı düz bir çizgide yürüyemezsiniz. Dünyanın dönüşünden ötürü kutup yıldızı çevresinde diğer yıldızların dönüşü."Görüntü fotoğraf filminin uzun pozlandırılması ile elde edilmiş.(Corbis.com)

Bu nedenle gökyüzünde yalnızca kutup yıldızını bularak onun kuzeyi gösterdiğini bilerek,amaçladığınız yönde yürüyebilirsiniz.Kutup yıldızını bulmak için belirgin bazı yıldız guruplarını bilmek zorundasınız.(Bu bilgiler kuzey yarım küresinde geçerlidir)

Büyük Ayı yıldız gurubu 7 yıldızdan oluşur. Görünümü eğik duran kahve cezvesine benzer.Sapın karşısında yer alan kenarın uzunluğunu 5 le çarptığımızda ve kenar yönünde kutup yıldızını buluruz.Kutup yıldızını doğru bulduğumuzdan emin olmak için yan yatmış ve beş yıldızdan oluşan bir W harfine benzeyen Cassiopeia yıldız gurubunu kullanırız.Büyük W nun ortasındaki yıldız, kutup yıldızı doğrultusundadır.(Lütfen çizimleri inceleyiniz)

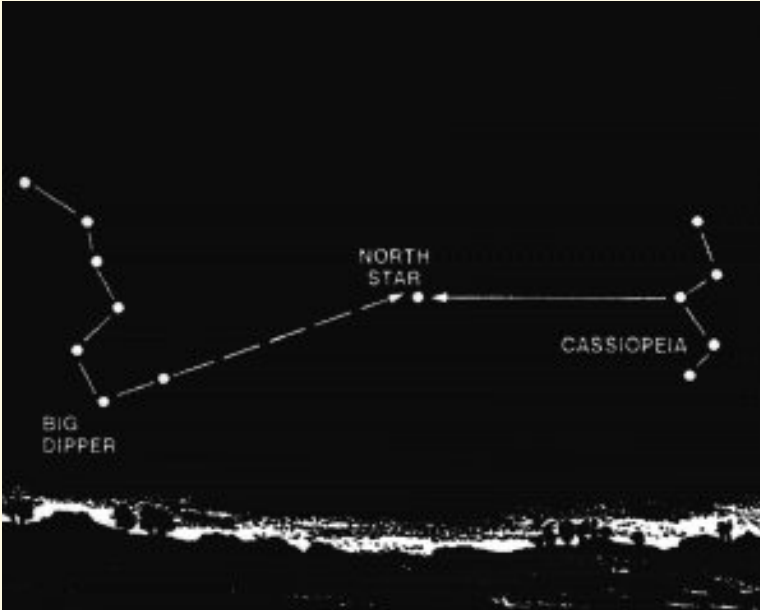
Büyük Ayı Yıldız Gurubu ,

Cassiopeia Yıldız Gurubu

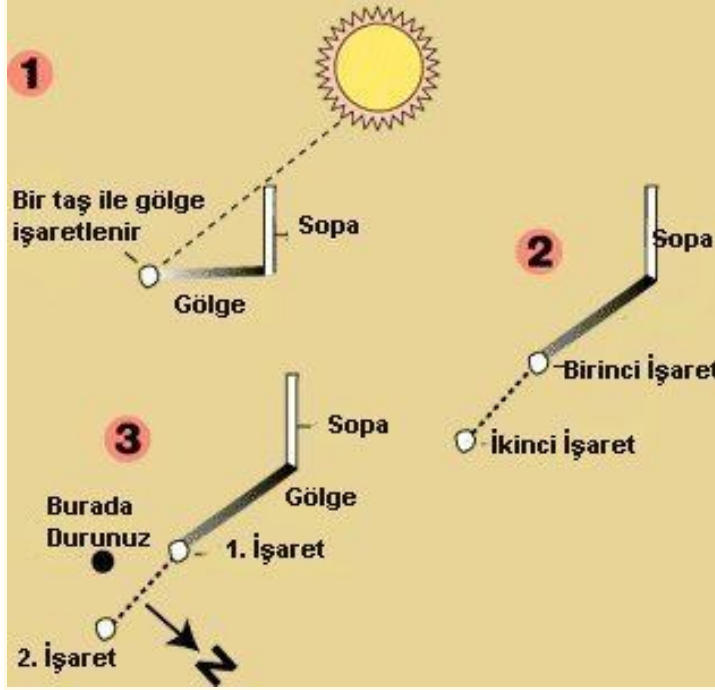

US Army FM 21-76 da Kutup Yıldızının Bulunması,

Güneş İle Yön Bulma

Parlak güneşli bir günde bir sopa ve gölgesi yardımı ile yön tayini yapılabilir. Sopa'nın gölgesi işaretlenir. Bir süre sonra yer değiştiren gölge ucu tekrar işaretlenir. Bu iki işareti birleştiren çizgiye dik doğru S - N eksenidir. Birinci işareti sola ve ikinci işareti sağınıza aldığınızda yüzünüz kuzeye bakmaktadır.

Saat Yardımı İle Yön Tayini

Güneşli bir günde bileğimizdeki saat yardımı ile yön tayin edebiliriz. Saatin akrebi güneşe döndürülür. Saatin 12 rakamı ile akrebin oluşturduğu açının açısı ortayı Güney-Kuzey Hattıdır. Güneş tarafı güney yönüdür.

